

Kurkijokelainen

Kurkijokelaisen, hiitolalaisen ja karjalalaisen hengen vaali ja ajankohtaisten kysymysten selvittäjä

Nro 3 • Perjantaina 23. tammikuuta 2004

55. VUOSIKERTA

Irtonumerohinta 1 €

LAATUA
EDULLISUUTTA
AMMATTILAISelta

- Kellohuoltopalvelu
- Käsikaiverrukset
- Konekaiverrukset
- Korukorjaus/
kivi-istutustyöt
- Sormuksien
valmistus
- Ja nyt myös
lasikaiverrus

KAIKKI PAIKAN PÄÄLTÄ

KELLOLIIKE

Juhani Lankinen Ky

Kauppalankatu 2, Loimaa
Puh. (02) 763 2760
(Kaupungintaloa vastapäätä)

Tuttuja
vieraita

Erkki Poutanen

Kuka olet ja mitä Sinulle kuuluu?

Olen Erkki Poutanen Vampulasta. Synnyin Kurkijoen Tervussa vähän ennen talvisotaa Katri ja Mikko Poutasen esikoisena. Lapsuuteni perheen kanssa olen kulkenut evakkomatkat Karstulan kautta Vampulaan, takaisin Tervuun ja sieltä sitten Isonkyrön kautta taas Vampulaan. Lähes 20

vuotta sitten avioiduin Pohjois-Pohjanmaalta, Utajärveltä kotoisin olevan Railin kanssa.

Minkälaista työtä olet tehnyt?

50-luvulla oli maanviljelys vielä arvossaan. Perheen ainoana poikana lan-kesi ammatti minulle luon- nostaan. Koska varpaani ovat olleet syvällä Vampulan savessa, olemme jatka-

neet Railin kanssa kotitilan viljelyä. Karjaakin on ollut. Tämä on ollut hieno ammatti, missä on eletty luonnon ehdoilla ja saatu nähdä työmmen tulokset.

Harrastukset ja luotta- mustoimet?

Lapsena olin mukana maatalouskerhossa, myöhemmin 4H:ssa, nuorisoseurassa ja MTK:ssa. Vampulan karjalaisten sihtei-

nä joitakin vuosia ja johtokunnan jäsenenä lähes 20 vuotta. Maatalousyrittäjien eläkelaitos MELA aloitti toimintansa v. 1970. Toimin Vampulassa sen asiamiehenä 27 vuotta. Kun maatalousyrittäjien vuosilomalaki tuli aikoinaan voimaan, ja kuntiin valittiin lomautakunnat, olin kyseisen lautakunnan puheenjohtajana 12 vuotta. Iän myötä alkoivat seura-

kunnan asiat kiinnostaa. Olin yhden kauden kirkkovaltuustossa ja sen jälkeen kolme kautta-neuvostossa.

Mitä karjalaisuus Sinulle merkitsee ja mitä karjalaisperinteitä edelleen ylläpidät elämässäsi? Miten olet kokenut oman karjalai- suutesi?

Karjalaisuus on merkinnyt minulle ulospäin suuntautumista, vilkkautta. Välillä se on karjalanpiirakoita, juttutuokioita iäkäämpien karjalaisten kanssa sekä osallistumista karjalaisten tilaisuuksiin. Se on pannut myös tutkimaan Karjalan historiaa. Vaimoni Raili on välillä karjalaisempi kuin minä itse. Hän on tullut tämän lehden lukijoille tutuksi

monista kirjoituksistaan.

Kun olin kansakoulussa III luokalla, tuotti karjalaisuus ongelmia. Ainekirjoituksissani vilisi murre sanoja. Vihkon reunat olivat täynnä punakynällä tehtyjä korjauksia. Kun kaunokirjoitustunnilla piti kirjoittaa: "Sade sienet kasvattaa", niin minä tietysti kirjoitin: "Sate..." Sehän oli suuri virhe. Mutta kun vampulalainen vieruskaverini kirjoitti: "Sare ...", niin se oli paikallista puhekieltä. Kyllä siinä onnistuttiin karjalaispojalta kitkemään murre pois.

Oletko käynyt kotiseu- tumatkoilla? Kokemuk- sesi siellä?

Kurkijoella olen käynyt kaksi kertaa ja kolmatta

JATKUU SIVULLA 4

Karjalakoivun istutus Vampulan kirkkomaalle v. 1995. Kuvassa vas. kirkkovaltuuston varapuh.joht. Hilikka Kivilahti, karjalaseuran puh.joht. Eino Heikinmaa ja kirkkovaltuuston puh.joht. Tapio Nieminen.

Poutasen yli 100-vuotisen kivilavetan pystyssä olevia seinii.

23.1.2004

Rauhaa rakentaen

Kuten huomaatte, on lehtemme nimiosio muutettu, jälleen. Päätös tehtiin, koska saamastamme runsaasta palautteesta suurempi osa kannatti palauttamista.

Palautteen määrä tänä vuonna on ollut hieno. Olen tutustunut moneen uuteen lehtemme lukijaan kun he ovat kirjoittaneet, soittaneet ja lähettäneet sähköpostia. On ollut todella hienoa huomata kuinka monelle ihmiselle tämä lehti todella on tärkeä. Olen kuullut mielipiteitä monista asioista lehdestä ja pääsääntöisesti palaute on ollut positiivista. Korjattavaakin toki aina on ja rakentava kritiikki on sitä parasta. Palautteen ohella sain juttuvinkkejä, ideoita ja onnistuinkin ehkäpä värväämään muutaman uudenkin kirjoittajan.

On ollut hienoa, että ihmiset ovat ilmaisseet mielipiteensä, kertoneet kantansa. Asiallinen palaute on sitä, mitä kaikissa lehdisissä arvostetaan, mitä kaikki toimittajat arvostavat.

Asiaton on asia erikseen. Henkilökohtaiset haukkumiset, niitä on hiukan vaikeampi

käsittää. Riidan kylväminen, vielä vaikeampaa. Myönnän, että en ole mikään jalo ja suuri ihminen, ihan tavallinen vain, mutta olen koettanut suhtautua asiaan ymmärtäen. Että jokaisella ihmisellä on omat lähtökohtansa, toisilla enemmän temperamenttia kuin toisilla, toisilla tunteet kuohahtelevat - me vain olemme erilaisia.

Puheenjohtajan kanssa neuvoteltuaamme totesimme, että rauha on tärkeintä. Me emme halua aiheuttaa kenellekään pahaa mieltä, tai tunnekuohua, vaan toimimme nyt toivottavasti toteuttaen palautteen antajista suuremman osan toiveen.

Ja vielä kerran asiallisesta palautteesta kiitos teille kaikille, jotka näitte sen vaivan, että soititte ja kirjoititte ja lähetitte sähköpostia.

Toivottavasti onnistumme yhdessä tekemään yhä parempaa lehteä!

Maire Soiluva

Hartaus sunnuntaiksi 25.1.
3. sunnuntai loppiaisesta

Vaivaiskoivun lailla...

Pieni vaivaiskoivu kyyhöttää roudan ja pakkasen maassa. Lumi painaa sen harteita, sen hento runko taipuu alas. Se työntää juurensa karuun maahan ja imee sieltä elämän. Tuulten ja tuiskujen alla se taipuu, vaan ei taitu. Uuden kevään tullen se avaa hennosti viheriöivät silmunsä.

"Vaivaiskoivun lailla, uskonni kohoaa, tuuheita oksia vailla ja runkoa korkeaa. Halla sen oksia riipii ja routa sen juuria syö... Pieneksi varruksi vaivun ja kuitenkin ylistän. Tunturin hentoa puuta, vahvempi kannattelee."
(Petri Laaksonen; Vaivaiskoivu)

Tuo runo ja siitä tehty laulu soi mielessäni, kun istun pienessä pirtissä. Ikkunasta arautuu hiljainen maisema, rahva lumikerros painaa puiden oksat alas. Muisteluissa seuraamme polkua, jota elämä on kuljettanut. Aina välillä pysähdymme, luopumisen kipu koskettaa. Kun muistojen polku on kuljettu tähän päivään, kysyn varovasti: mistä se jaksaminen, mistä se elämän voima kaikkeen tähän? Vastaus on nöyrä ja samalla luja: ihmisen on vain taivuttava.

Joulupyhien jälkeen kirkon jumalanpalveluselämä avaa eteemme kysymyksen: mitä seimen lapsi merkitsee nyt kun kuljemme kohti kevättä? Tämän viikon evankeliumiteksti esittelee meille miehen, joka oman hätänsä kanssa juoksee Jeesuksen perään. Tämä mies, sadanpäällikkö, oli syntyperänsä vuoksi rajattu juutalaisen jumalanpalveluselämän ulkopuolelle, hän oli pakana. Hän ei kuulunut usko-vaisten joukkoon. Hän esitti asiansa Jeesukselle sotilaan kielellä, hän ei hallinnut uskonnollista kielenkäyttöä, ei kirkon liturgiaa. Kuitenkin Jeesus asetti hänen uskonsa esikuvaksi.

Sadanpäämiehelle kävi hyvin. Hänen palvelijansa parani. Silti kaikki eivät parane. Ihmisen vaikeaan kysymyksen: Miksi? ei löydy useinkaan vastausta. Mutta aina löytyy lohdutus: Jeesus kuulee ihmisen hädän, hän kulkee sairaan ja kärsivän rinnalla, hän on läsnä ihmisen elämän pimeässä, sen ristiriitujen ja kysymysten keskellä.

Hän ei tarvitse hienosti muotoiltuja avunpyyntölauseita, hänelle riittää kaipauksesta ja elämänikävästä nouseva huokaus. Seimen lapsi on kipujen mies ja sairauden tuttava. "Tunturin hentoa puuta, vahvempi kannattelee. Heikkoja oksillaan kantaa, rakkauden suurimman luo."

Kerttu Venäläinen

Kuolleita

Rakkaamme

Unto Toivo ARJATMAA

s. 29.10.1928 Kurkijoki
k. 30.12. 2003 Hyks

Kaivaten

Helmi
Keijo, Marja-Liisa, Riikka ja Marko
Eija
Mia, Markku ja Mikko

*On siellä ikuinen kesän maa,
sydän uupunut levätä saa.*

Siunaus toimitettu läheisten läsnäollessa. Lämmin kiitos osanotosta.

Tapahtumia

Hiitolaiset ry VUOSIKOKOUS

pidetään lauantaina 7.2.2004 kello 13.00 alkaen Karjalatalon Käkisalmissalissa, osoite Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki. Kokouksessa käsitellään sääntöjen 9 § mukaiset asiat. Tervetuloa kokoukseen!

Johtokunta

KARJALAISUUS ELÄÄ - RUNOT ja KUVAT KERTO VAT

la 20.03.2004 klo 14.00

KARJALATALO, YLÄSALI (2.kerros)
(Käpylänkuja 1, HELSINKI)

Runoryhmä-KANERVAT, ohj. Elvi Arminen
Musiikki Yrjö Luukkonen
UUSINTAESITYS YLEISÖN PYYNNÖSTÄ
Kirjojen- ja arpojen myyntiä klo 13.00 alkaen.

pääsymaksu

TERVETULO!

Järg. Uudenmaan Karjalaisseurojen Piirin
KULTTUURITOIMIKUNTA.

Onks tietoo KYSYMYKSET?

1. Millä paikkakunnalla tapahtui suomalaisia vuodesta 1953 puhuttanut Kyllikki Saaren murha?
2. Montako uhria vaati Suomen sisällissota vuonna 1918?
3. Minkä valtion alueella sijaitsee Napoleonin kohtalonkylä Waterloo?
4. Minä vuonna Äiti Terealle myönnettiin Nobelin rauhanpalkinto?
5. Mikä on kansanedustaja Leena Harkimon tyttönimi?
6. Missä kaupungissa on hiihtäjä Veikko Hakulisen patsas?
7. Minä vuonna Ahti Karjalainen kuoli?
8. Kuinka paljon suomalaisilla arvioidaan olevan ylipainoa yhteensä?
9. Montako pakolaista Suomessa on vastaanotettu vuoden 1973 jälkeen?
10. Monenko ihmisen kuolemaan tupakka vaikuttaa Suomessa vuosittain?

HUOM!

Kurkijokelaisen toimitus on muuttanut.

UUSI OSOITE: **Vesikoskenkatu 13 As 21
32200 LOIMAA**

Torin läheisyydessä, sisäänkäynti Nordean ja SaraSportin välisestä porttikäytävästä, 2. kerros.

Puh.not entiset (02) 762 2551, 050-521 3336

E-mail: toimitus@kurkijokelainen.inet.fi

(Ilmoitusfaxit: (02) 7622776)

Kustantaja ja julkaisija: KURKIJOKI-SÄÄTIÖ

Toimitusneuvosto: Kurkijoki-Säätiön hallitus

Toimitus: Päätoimittaja Maire Soiluva
ja kaikki Kurkijokelaisen ystävät

Konttori: Vesikoskenkatu 13 As 21, 32200 Loimaa
puh. (02) 762 2551
Matkapuh. 050-521 3336

Lakon tai muun ylivoimaisen esteen takia ilmestymättä jääneistä numeroista ei suoriteta korvausta. Lehden vastuu ilmoituksen poisjäämisestä tai julkaisemisesta sattuneesta virheestä rajoittuu enimmillään ilmoituksesta maksetun hinnan palauttamiseen.

ILMOITUSHINNAT: (Kaikki ilmoitukset)

Etusivu **60** centtiä/mm

Muut sivut **45** centtiä/mm

Säännöllisistä ja jatkuvista ilmoituksista huomattava alennus. Väri-ilmoitukset sopimuksen mukaan. Puhelimitse annettuihin ilmoituksiin sattuneista virheistä lehti ei vastaa.

Lehti ilmestyy perjantaisin, mutta vuoden aikana on joitakin kaksoisnumeroita juhlapyhien aikoihin. Painosmäärä 2000 kpl.

TI LAUSHINNAT:

vuosi 35 euroa
6 kk 20 euroa
3 kk 12 euroa
Pohjoismaat 39 euroa
Muualle 46 euroa

E-mail: toimitus@kurkijokelainen.inet.fi
Tilinumero: LSOP 523900-4897

Sivunvalmistus:
Etusivu Frontpage, Loimaa
Paino: Satakunnan
Painotuote Oy, Kokemäki
ISSN 0782-5668

50 VUOTTA SITTEN...

nro 3 lauantaina 23.1 -54

Uuden vuoden tervehdys

Hyvää uutta vuotta teille Kurkijokelaiset Tätä teille toivottaa Korpisaarelaiset.

Vuosi vanha murheineen jo menneisyyteen vieri. Uusi, ehkä onnekkampi nykyisyyteen kieri.

Mitä kuuluu, tähän tapaan juttu alkaa luistaa. Toinen parhaat kuulumiset heti, kohta muistaa.

Eihän aina ihmiselle onnen päivä paista. Murhettakin elon tiellä usein saapi maistaa.

Murheellakin elämässä ompi selvä taksa. Ei saa kuormaa raskaampaa kuin minkä kantaa jaksaa.

Oi jos joka elon päivä iloa vaan toisi. Liian paljon itsekkäitä ihmisiä oisi.

Joka aamu uuden armon omistaa kun saamme. Riittää meille yllin kyllin kiittää muistakaamme.

Aino Kuosa

Tapahtumakalenteri

Karjalan Liiton ja sen jäsenseurojen tilaisuuksia vuonna 2004

Tilaisuudet Karjalatalolla Helsingissä ellei toisin mainittu. Karjalan Liitto ry, Käpyläнкуja 1, 00610 Helsinki, puh. 09 – 7288 170

Tammikuu

24.1. Valpurinaatto Wiipurissa -näytelmän esitys
25.1. Valpurinaatto Wiipurissa -näytelmän esitys
27.1. Neulakinnaskurssi alkaa

Helmikuu

7.2. Karjalan Liiton hiihtomestaruuskilpailut, Imatra
7.2. Toiminnansuunnittelutilaisuus, Lahti
7.-8.2. Lehtiseminaari Wiipurissa
7.-13.2. Kirjallisuusviikko Ylläksellä
14.2. Toiminnansuunnittelutilaisuus, Pohjois-Karjala
14.2. Karjalaiset vanhan ajan iltamat, Orimattila, järj. Ovaskan ja Munukan sukuseurat
19.2. Pitäjäesittelyssä Jaakkima ja Käkisalmi
28.2. Kalevalan päivän juhla; monitoimitapahtuma yhdessä nuorisoliiton kanssa
29.2. Toiminnansuunnittelutilaisuus, Salo
29.2. Terijokelaisten talvitapaaminen ja Kysele Terijoesta -kyselytunti, Mäntsälä

Maaliskuu

13.-14.3. Sukututkimus ja sukuseuratoiminta internetissä -kurssi
13.-14.3. Hengelliset päivät, Turku
14.3. Toiminnansuunnittelutilaisuus, Satakunta
18.3. Pitäjäesittely, aiheena Laatokka
20.3. Karjalaisuus elää - runot ja kuvat kertovat, järj. Uudenmaan Karj.seur.piiri
20.-21.3. Pitäjäyhteisöjen seminaari -risteily
22.3. Kauraküßseliä ja muita karjalaisia ruokia -ruokakurssi, Hämeenlinna, järj. Karj.seur. Etelä-Hämeen piiri
27.3. Toiminnansuunnittelutilaisuus, Varsinais-Suomi

Mielipiteitä

Olen eri mieltä lehtemme logon muuttamisesta

Kurkijokelainen aloitti uuden vuoden melko raujin muutoksin. Silmiinpistävin oli lehden nimen eli logon kirjasintyyppin muuttaminen siihen yli 50 vuotta sitten käytettyyn kirjasinlajiin. En väitä sitä alkuperäistä huonoksi, mutta mielestäni tämä yli kaksi sukupolvea käytössä ollut erittäin kaunis kirjasinlaji, on viime lehdessä ollutta paljon kauniimpi. Se oli ikään kuin myös tuotteen merkki, joka aina takasi laadun. Sen suunnitteli kurkijokelainen, Elisenvaarassa syntynyt

opettaja/runoilija Hilja Toivainen, yli kymmenen vuotta lehtemme päätoimittajana olleen Jussi Toiviaisen sisko. Tuo Toiviaisen piirtämä logo piirroksineen on ollut mielestäni kaikkien yksimielisesti hyväksymä lehtemme tunnus, joten sitä ei sopisi noin vain romuttaa, vaan säilyttää se arvokkaana lehtemme tunnukseksi edelleenkin. En tiedä, kuka tämän muutoksen on keksinyt. Onko se yksin päätoimittajan vai onko siinä myös toimitusneuvosto eli Kurkijo-

ki-Säätiön hallitus myös takana. Mutta oli miten oli, toivoisin hartaasti, että palattaisiin entiseen kirjasinlajiin. Uskon myös, että tämän toiveeni takana on myös erittäin suuri osa lehtemme tilaajista ja lukijoista.

Ymmärtääkseni myös "nykytekniikka", kuten viime lehden pääkirjoituksessa mainittiin, mahdollistaa paluun tuohon arvokkaaseen tuotemerkkiinkin mitä pikimmin. Siten me arvostamme myös menneitten polvien hienoa työtä lehtemme hyväksi.

Loimaan kunnassa 13.1.2004

Eino Vepsä

Palautetta

Halusin sanoa muuttaman sanan Kurkijokelaisen uudesta ilmeestä. Uudistus on todellakin aimo harppaus parempaan suuntaan. Taitollisesti jutut ovat luettavampia, ne suorastaan houkuttelevat lukemaan. Värikuvat piristävät ilmettä huomattavasti. Ilmoituspuolella sil-

miinpistävin uudistus olivat kuolinilmoitukset. Ensisilmäyksellä ne oudokuttivat, mutta uudelleen katsottuna ne sopivat lehden ilmeeseen todella hy-

vin. Koska lehden logon malli on otettu vuosikymmenien takaa, muistelen kuolinilmoitusten niihin aikoihin olleen vahvasti raamitettuja. Toivon hyvää jatkoa uudistuneelle lehden ilmeelle ja sen toteuttajille.

Itse olen ns. toisen polven karjalainen, äitini on kotoisin Kurkijoelta.

Terveisin Tuula Kotka (Kylliäisten sukua)

Rinopalsta

Ne katsoivat surullisin silmin

Kohtalon sormet

Ne ovat äidinmaidossa, hiekkalaatikossa lapsen leikkiä. Ne ovat nuoruuden ruusuissa, kohtalon ohdakkeiden siteissä, pelinuorassa, toisten vetää sinne tänne. Kohtalon sormet tuntevat hellyyden, raakuuden ihmisten kestää elämän plussat ja miinukset ja peliaikaa on ihmisen ikä. Kohtalon sormet, äidinmaidossa kostuneet.

Aili Hellin Kurri

Haihtuva muisto

Haihtuva muisto menneestä jää eilinen päivä tunteeton tää outo on haihtuva muistokin vain hetkeksi mieleen palajaa taas. Tunteiden tiellä samoan kaikki mi jäljelle jää ei palaja ajassa uudestaan tutkia voit sitä uudelleen. Mitä siinä on mitä väärin teit mielen rauhan saada voit huomaat että kaikki oikein teit. Oppia siitä tulevaan tuntee itsesi kokonaan. Silloin elon tien tuntea voit onnentie avoin eessäsi ois haihtuva muisto ei tunteeton ois.

Teuvo Petäjoki

Alfasta Omegaan

Pieni lapsi vanhuksen sylissä, sileä poski ryppyjä vasten. Noinko lyhyt on meille annettu rakastamisen aika?

Eero Toivainen

Terttu Ketola

Ken tietää?

Millä joukolla ja missä kylässä tässä kuvassa kokoonnutaan? Lieneekö kyseessä äitienpäiväjuhla, mutta millähän vuodelta? Tiedot kuvasta pyydetään osoitteseen Kurkijokimuseo, Kojonperäntie 446, 32260 Kojonperä tai puhelimitse 050-4036050 Ulla Clerc tai sähköpostilla ulla_clerc@hotmail.com. Kevään mittaan Kurkijokelaisessa ilmestyy tunnistusta kaipaavia kuvia Kurkijokimuseon kokoelmista otsikolla Ken tietää?

JATKOA SIVULTA 1

matkaa suunnitellaan. Isäni (kuoli v. 1977) kertomukset vaikuttivat sen, että halusin käydä paikan päällä.

Seisoessani Poutasen niemellä oli mahtava tunne, kun 100 vuotta sitten rakennetun kivinavetan seinät olivat vielä pystyssä. Saunan paikalla oli pieni tiilikasa. Siinä tippa silmässä istuessani katselin isoisäni Paavo Poutasen aikoinaan istuttamaa omenapuuta, mikä kukki parhaillaan.

Mitä ajattelet Karjala-kysymyksestä?
Ristiriitaisesti. Kurkijoen seudullakin on tuhansia venäläisiä.

Mahdolliset paluumuuttajat joutuisivat elämään siellä pitkään vähemmistönä. Edessä olisi kieliongel-

mia. Mistä saataisiin toimeentulo ja miten työllistettäisiin paikallinen väestö? Entä kunnallistekniikka; tiet, sähköt, vesi, vie-

märi ... palvelut ... rakennukset? Mistä löytyisivät ne varakkaat, jotka tosi paikan tullen muuttaisivat sinne?

Mitkä ovat tärkeimmät asiat elämässäsi?
Kun olen jo eläkkeellä, pidän tärkeänä sitä, että olisi terveyttä ja mahdolli-

Raili ja Erkki Poutanen jouluisissa tunnelmissa.

simman pitkään yhteisiä vuosia Railin kanssa eläessämme näillä kotitanhuvilla. Tietenkin sisäinen rauha ja yhteys lähimmäisiin.

Miten olet siirtänyt perinteitä seuraaville sukupolville?
Kotiseutumatkoilla on ollut mukana myös sisarusten lapsia. Olen pitänyt tärkeänä välittää heille tietoa vanhempien ja isovanhempien elämästä Karjalassa. Myös Poutasen pihasta tuotu Karjalan kullerokin kertoo kesästä toiseen omat terveisensä.

Miten Sinun mielestäsi perinteitä pitäisi säilyttää?
Esimerkiksi kertoa karjalaisuudesta nuorille, toimittaa kyseistä kirjalli-

suutta kouluille ja kirjastoille, kirjoittaa lehtiin, murteen, käsityö- ja ruokaperinteen siirtämistä nuoremmille sukupolville.

Mitä mieltä olet Kurkijokelainen -lehdestä?
Lehti on piristynyt ja monipuolistunut.

Kenelle haluat lähettää terveisiä?
Erityisesti Kurkijoen Tervusta kotoisin oleville sekä tämän lehden lukijoille.

Kenet haastat seuraavaksi?
Entisen naapurini Olavi Punnan, joka asuu nykyisin Kaarinan Kuusistossa.

Markus Lehtipuu:

KARJALAN TRAGEDIA

Karjalassa on tapahtunut viimeisen 10 vuoden aikana järkyttävä romahdus, josta lehdistö on lähes kokonaan vaiennut. Suomen luovuttamat Karjalan kauniit kunnaat kylläkin rakennettiin neuvostoyhteiskunnaksi sotien jälkeen, mutta 1991 alkoi romahdus, josta on vaikea löytää vastinetta mistään muualta maapalloltamme. Karjalasta on tullut tragedia, jonka kärsijöinä ovat alueen venäläisasukkaat. Tästä Karjalan tragediasta on ilmestynyt ensimmäinen

kattava kirja, jonka yli 600 tuoretta valokuvaa antavat tragedialle konkreettiset kasvot. Vuosi 2003, jolloin kirjan tekijä Markus Lehtipuu kuvasi melkein 10.000 valokuvaa Karjalassa, oli jatkuvan romahduksen vuosi. Tuolloin hylättiin lopullisesti muun muassa neljä sotilastukikohtaa Karjalan alueella. Näistä kaikista on kirjassa kiinnostava kuvaraportti. Kirjan tekijä kävi vuonna 2003 yhteensä 26 kertaa Karjalassa. Tämän kirjan väriku-

vat ovat ajalta 26.05.-28.10.2003. **Tarkka dokumentti** Kirjan jokainen kuva on kirjassa päivätty, ja kunkin kuvan yhteydessä ilmoitetaan kylän tarkkuudella kuvauspaikka. Näin kirjan materiaalia voidaan käyttää tutkimusdokumenttina määriteltyjen paikkojen tilasta mainittuna päivämääränä. Karjalan tragedia sisältää tuoreita kuvia kaikista luovutetuista kaupungeista ja maalaiskunnista. Kirja jakaa trage-

dian eri otsikoiden - kirkot, koulut, kivijalat - alle ja tutustuu tarkemmin yksittäisiin rakennuksiin kuten Kuusaan hovi Muolaassa, kansakoulu Jääsken kirkonkylässä tai Viipurin vanhankaupungin arvo-kiinteistöt.

Ainutlaatuinen materiaali
Äskettäin suljettujen sotilas-kohteiden ohella kirja vie paikkoihin, joissa hyvin harvat suomalaiset ovat käyneet viimeisten 60 vuoden aikana. Kirja kurkistaa aiemmin suljettujen aitojen sisäpuolelle ja taloraunioiden sisätiloihin ja näyttää näkymän nelivärikuvin. **Pakkoluovutuksesta uuteen tragediaan**

Karjala jouduttiin luovuttamaan hyökkäävän Neuvostoliiton osaksi jo 1940, Molotov-Ribbentrop -sopimuksen etupiirijakosopimuksen seurauksena. Neuvostoliiton 1991 romahduksen jälkeen Karjala näyttää kurjistuneen entisestään.

Karjalan tragedia on todellinen ongelma, joka koskee satoja tuhansia ihmisiä Karjalassa. Silti sille käännetään Suomessa selkeä ja kuvitellaan, että kaikki on hyvin. Samalla korostuu 1940 ja 1944 Stalinin toteuttama rikollinen etninen puhdistus, jonka seurauksena 420.000 Suomen kansalaista joutui pakolaisuuteen piikkilanka-aitojen länsipuolelle. Suomen miehitetyn Karjalan alkuperäisasukkailla ei ollut oikeutta edes käydä kotiseudullaan, edes esi-isänsä haudoilla yli 40 vuoteen. Karjalan tragedia näyttää, miten sotien aikana syntynyt Karjalan tragedia on laajentunut käsittämään sadat tuhannet Karjalan nykyasukkaat. Kirjan hinta on 29,90 euroa, plus postikulut ja sitä voitte tilata Kurkijokelaisen toimistolta.

Anni Hartikan muistolle

Juhana ja Saimi Jussilaisella oli kolme lasta. Vanhin lapsista, Anni, syntyi 1.9. 1912. Anni vihittiin avioliittoon 1938 Johannes Hartikan kanssa. Lapsuutensa Anni vietti Taivaisenmäellä käyden kansakoulun ja rippikoulun. Siinä kaikki. Mitään muuta koulusivistystä hän ei saanutkaan. Sen ajan nuorten har-

rastuksia oli nuorisoseura, Lotta-toiminta ja Marttojen toiminta. Anni oli mukana näissä kaikissa, kuten toisetkin Savojen kylän nuoret. Iloiset ja riemukkaat muistot niiltä ajoilta säilyivät Annin muistissa. Olihan se onnellista, huoletonta aikaa lapsuuskodissa.

Kun Anni ja Johannes vihittiin vuonna 1938, marraskuussa vuonna 1939 alkoi talvisota. Mies meni rintamalle ja Anni toimi Lotta-työssä Elisenvaarassa ja Valamon saarella muonitustehtävissä. Lapsia ei heillä vielä ollut. Talvisota päättyi kuten tiedämme ja perheemme joutui Jyväskylään. Annille ja Johannekselle syntyi poika, joka

sai nimen Heikki Juhani. Karjala vallattiin takaisin ja taas mentiin Kurkijoelle. Kovin rauhatonta oli se aika. Sodan äänet kuului Viipurin sekä Sortavalan rintamilta. Elisenvaaraa pommitettiin päivällä sekä yöllä. Kun rauhan ehdot saneltiin, oli toinen evakkotaival taas edessä. Jyväskylän Soomannin parakissa asuttiin kahdeksan vuotta. Sitten Johannes rakensi aravalainen ja hartiapankin avulla omakotitalon perheelleen. Johannes kuoli 1974.

Anni jäi leskeksi. Hän asui Keljossa vielä 14 vuotta miehensä kuoleman jälkeen. Liikuntavammaisena invalidina oli omakotitalo myytävä kun ei jaksanut enää tontin töitä tehdä. Asumnon myytyään hän osti rivitalosta osakkeen Haukiputaalta. Anni asui Haukiputaalla vuodesta 1987. Anni Hartikka kuoli 7.1.04. Kuollessaan hän oli 91-vuotias.

Sirkka Soronen

Muistoja kesän matkasta KURKIJOELLE

“Käki kukkuu siellä ja-
kevät on...” Nyt talven kyl-
myyden keskellä mieli pa-
laa usein lämpimään ke-
sään ja moniin sen muis-
toihin. Itselläni on ollut
useinkin mielessä viime
kevään Kurkijoenmatka
kokemuksineen. En ollut
käynyt Kurkijoella vuoden
1944 jälkeen. Silloin olin
“minniimenä Hoapvoarasa-
” kevättalvesta syksyyn.
“Kaiho pohjaton” oli kui-
tenkin jäänyt sisimpääni.
Olin jo jättänyt pois mie-
lestäni mahdollisen Kurki-
joella käynnin. Sitten ta-
pahtui kuitenkin niin, että
tyttäreni ja seuraavakin
sukupolvi kiinnostuivat
isän ja isoisän kotiseudus-
ta ja juuristaan siellä. Kun
he suunnittelivat matkaa,
heräsi mielessäni ajatus:
vieläköhän arvaisin läh-
teä? Mietin asiaa ja kes-
kustelin siitä lääkärinkin
kanssa. Hän sanoi: Raskas
matka se varmaankin on,
mutta sairauskohtaus voi
tulla kotonakin. En kiellä
lähtemästä.” Niinpä päätin
lähteä, olivathan läheiseni
matkalla turvanani.

Niinpä tyttäreni tuli Jy-
väskylään ja matkustimme
yhdessä Hämeenlinnaan.
Sieltä nousimme aamuvar-
haisella iloisin mielin
linja-autoon, joka vei mei-
dät kohti Karjalaa. Ensi-
kertalaisena ihmettelin ra-
jan ylitystä, joka tuntui
monimutkaiselta, vaikka ei
siinä ongelmia ollutkaan.

Moni laulu on antanut
jonkinlaisen tuntuman eri
paikkoihin, myös noihin
Karjalan seutuihin. Niin-
pä, kun tulimme Vuokselle,
tuntui aivan kuin olisin
nähtynyt joskus ne mahtavat
aallot. Lauloimmehan jo
kansakoulussa: “Mahta-
vasti, voimakkaasti Sai-
maan aallot vyöryy Vuok-
sessa”. Aivan tunsin sisim-
mässäni yhtyväni tuohon
lauluun, kun katselin noi-
ta tyrskyjä. Kerrassaan
mahtava oli ne nähdä.

Puhutaan “pyhistä mat-
koista”, tunsin, että tällä-
kin matkalla koin monta
herkistävää tilannetta, joi-
ta voi sanoa pyhiksi het-
kiksi. Kun seisoiimme siel-
lä kirkon perustuksen
päällä, hiljennyin kysy-
mään: Miksi on näin?
Täällä ovat monet suku-
polvet hiljentyneet Juma-
lan edessä, saaneet sanasta
uskon elämänsä, turvaa
ja voimaa elämänsä taiste-
luihin. Itsekin sain siellä
hiljentyä Herrani edessä
silloin sodan melskeiden

aikana. Kirkosta oli vain
perustus jäljellä ja sen
päälle pystytetty risti.
Kunpa kansa löytäisi sen
juurelta turvapaikan. Var-
maan siellä voikin moni
hiljentyä.

Myös hautausmailla
käynnit koin hiljentävinä,
pyhinä paikkoina. Onhan
sinne niin monet sukupol-
vet siunattu haudan le-
poon. Nyt kaikki oli luon-
nonvaraisena, kasviston
peitossa, osin hävitettynä.

Eino Vepsän johdolla
saimme hiljentyä mennei-
den sukupolvien muistoa
kunnioittamaan ja laulaa
virsiä.

Valamossa, ortodoksien
pyhässä paikassa, saimme
kokea pyhyyttä ja rauhaa
kauniissa luostarinpääkir-
kossa. Kunpa ihmiset sai-
sivat siellä kuulla Jumalan
sanaa ja tulla autetuiksi.
Koko alue oli rauhallinen
ja kaunis, tosin kovin rap-
peutunut.

Myös Elisenvaaran ase-
malla saimme kokea mie-
liinpainuvan tilaisuuden,
kun saimme hetkeksi hil-
jentyä muistamaan kesää
-44. Silloin asemalla oli se
järkyttävä junien pommi-
tus. Sain olla laskemassa
seppelettä ja hiljentyä
muistamaan niitä monia,
mahdottoman suurta jouk-
koa ihmisiä, jotka siinä
menetettiin. Seppelettä
laski kanssani Toivo Mero-
nen, joka pikkupoikana oli
juossut piiloon kiven tai
puun suojaan noita pom-
mituksia. Hän muisteli pir-
teänä noita tapahtumia ja
etsi itselleen tärkeitä paik-
koja. Samoihin aikoihin
kesällä -44 minut yllätti
valtava laivue, kun olin he-
vosen kanssa myllyreissul-
la Haapavaarassa. Kuulin
aivan valtavan paukkeen
Elisenvaarasta. Kyllä siinä
rauhallinen hevonen oli
viedä kuorman metsään,
eikä tainnut ajajakaan py-
syä aivan tyynenä. Ilmei-
sesti ei niin pieneen saali-
seen kannattanut ammuk-
sia tuhlata, oikeammin
varjelus meidät säästi tu-
holta. Lähtöamuna kä-
vimme sankarihautoilla,
muistopuheet ja seppelten
laskemiset olivat puhutte-
levia ja mieleenpainuvia
kokemuksia. Ensi kertaa-
sen viimeisen sotakesän
jälkeen sain olla näitä
kaikkia näkemässä.

Viimeisenä päivänä-
me Kurkijoella etsimme
kotipaikkojamme. Elisen-
vaaran tienoilla jännitim-
me, saadaanko meitä kul-

Haapavaaran vaikeakulkuisilla reiteillä sain kyytiä kultatuolissa.

jettamaan tullut Lada
kuntoon. Auto saatiin ajo-
kuntoon ja niinpä menim-
me kohti “Hoapvoaroa”.
Pölypilvet vain lentelivät
kuivilla ja mutkaisilla
hiekkateilla. Päivä oli erit-
tään kaunis ja aurinkoinen.
Oli hyvä odotella, kun auto

vei meitä useissa erissä.
Vepsän kotipaikalle oli
melko pitkä epätasainen
peltotaival, jossa kasvoi
vanhaa pitkää heinää.
Näin ikäihmisen oli siellä
vähän hankala liikkua.
Perille kuitenkin pääsim-
me, välillä kultatuolissa-

kin istuen. Sitten olikin
mukava istua kannon pääl-
le levähtämään ja eväitä
syömään. Sieltä jatkoimme
matkaajärvisten asuin-
paikkaa kohti. Koetin etsiä
merkkejä, joista tunnista-
isin sota-ajan kodin, mutta
mitään en löytänyt. Ennen
sillä paikalla oli iso pelto-
aukeama ja sen ympärillä
kolme taloa. Nyt siellä oli
vain pienehkö aukeama,
eikä merkkiäkään asun-
noista. Paljon ehti maas-
tokin muuttua 60 vuodes-
sa. Tietysti jäi ikävä mieli
sieltä lähtiessä, joskin kii-
tokseenkin oli paljon aiheet-
tä. Monessa tilanteessa on
ollut mukana auttava Tai-
vaan Isä. Ehkä koko mat-
ka on ollut siitä muistutta-
massa.

Olen hyvin kiitollinen
Kurkijoen matkasta mat-
kan jädestäjille ja omaisil-
leni. Usein matkoilla on
pieniä hankaluuksiakin,
mutta yritimme peittää ni-
itä huumorilla. Asuminen
Sonckin talossa oli meille
nykyajan mukavuuksiin
tottuneille omanlaisensa
elämys sekin. Surullista oli
nähdä, miten aikoinaan
niin kaunis Lars Sonckin
suunnittelema talo rapistui
huoltamisen ja rahan puut-
teen vuoksi. Leskirouva Li-
dia tarjosi meille venäläi-
seen tapaan iltateetä ja va-
delmahilloa. Hän oli sydä-
mellinen ihminen ja ym-
märsimme toisiamme ih-
meen hyvin, vaikka ei yh-
teistä kieltä ollutkaan. Li-
dian eteisessä asusti pikku-
perhe, koiraemo pienokai-
sineen. Emo tunnisti talos-

sa asuvat vieraat ja tuli
aina iloisena meitä terveh-
timään. Lapsukaiset muis-
tuttivat välillä
ruoka-ajoistaan. Iloisena
Lidia esitteli niitä meille, se
olikin mukavaa, koska pi-
dämme eläimistä.

Palaan vielä viimeiseen
sotakesään. Rehevä luonto,
kauniit viljapelot, hyvät
rakennukset olivat kaunis-
ta katseltavaa. Nytkin siel-
lä oli paljon hyväkuntoisia,
kauniita metsiä, mutta
muutos entiseen oli suuri,
nyt vähäisillä aukeamilla
kasvoi jotain rönsyä. Siellä
täällä oli harmaita mökki-
rähjiä. Ennen lauloimme
“kaunis Karjalamme”, nyt
on syytä palata siihen van-
himpaan versioon “kurja
Karjalamme”. Olenkin ke-
hottanut “marisijoita” me-
nemään opintomatkalle
Karjalaan.

Toivotan kaikille mat-
katovereille hyvää kevät-
talvea. Olemme vasta viet-
täneet suurta valon juhlaa,
Jeesuksen syntymän muis-
toa. Nyt kuljemme luon-
non valoa, kevättä kohti.
Keväthän jo vähän saraste-
lee.

Aune Järvinen

*Ps. Yllätyin Ritva Asi-
kaisen kirjoituksesta Kur-
kijokelaisessa. Olin Anni ja
Johannes Eresmaan kans-
sa saman seurakuntamme
pyhäkoulutyössä. Olin
myös heidän muistojuhlas-
saan. Emme voineet muis-
taa siltä ajalta.*

Asuimme arkkitehti Lars Sonckin suunnittelemassa huvilassa, joka valitettavasti on jäänyt huonolle hoidolle.

Miksi merta edemmäs kalaan

Tämä vanha fraasi tuli mieleen, kun aloin rustaamaan terveisiä teille Kalakurkien himokalastajat. On taas eletty joulu ja vuodenvaihteen Juhlat ja aloittelemme uuden vuoden toimintaamme. Kalat varmaan odottavatkin jo Kalakurkien jakamaa syötävää jään alla. Aloitan tämän tiedottamisen näin hyvissä ajoin, että heräisitte talviunes-tanne ja hakisitte pilkkivarusteenne ja rupeaisitte niitä kunnostamaan ja puhdistamaan viime-talvi-

Terveisin Mara

Talven tultua

Vaihtelevien säiden jälkeen tänne satakuntaankin saatiin lopulta kunnan lumipeite. Sehän sitä sitten tarkoittaa sitä, että kaivellaan sukset esiin ja eikun nauttimaan kauniista talvisesta luonnosta. Kun tuolla ladulla näkee nykyisin noita pieniä suksittelijoita lämpimine varustuksineen, niin väkisininkin tulee mieleen omat lapsuuden aikaiset talviset hiihtoreissut. Oman isän tekemillä suksilla sitä silloin hiihdeltiin lumisia latuja pitkin. Nahkalenkit olivat suksissa ja senhän tietää miten

helposti siitä jalka luiskah-teli pois ja suksi lähti omil-le teilleen. Vähän isompa-na sitten laitettiin siteisiin oikein kantarakset ja py-syiväthän no sitten vähän patemmin paikallaan. Ennen sotia, eikä vielä sotienvälilläkään tytöillä ollut hiihtohousuja, vaan hame päällä sitä hiihtää rehnustettiin. Jos kaatu-maan sattui oli villasukkien ja alushousujen väli lunta täynnä ja sitä sitten sieltä pois kaiveltiin. Suk-sien luiston tehostamiseksi joskus noita tervattuja pohjia kynttilällä hangat-tiin ja senhän tietää, että

seuraus oli se, että sukset luistivat kumpaankin suuntaan ihan samalla tavalla. Kyllä sitä vaan kaik-ki mäenrinteet lapsena ko-

Terveisin Mara

Talkoita Kurkijokimuseolla

Kurkijokimuseolla Loimaan Kojonkulmalla käynnissä olevan Kurkijoelta nykypäivään -hankkeen päämääränä on uuden perusnäyttelyn rakentaminen Kurkijokimuseolle sekä museon esineistöä, tarinoita ja murretta esittelevän multimediaesityksen tekeminen. Näyttelysuunnittelun rinnalla tehdään tärkeää perustyötä mm. museon esineistön luetteloinnissa. Syksyn mittaan on aloitettu museon mittavan valokuvakokoelman arkistointia. Tähän puuhaan, samoin kuin valokuvien tunnistukseen pyydetään apua asiasta kiinnostuneilta talkoolaisilta. Talkoisiin kaivataan myös sahaa ja vasaraa käyttäviä ihmisiä tekemään näyttelyn rakenteita.

Talkoisiin voi luonnollisesti tulla kunkin päivän puitteissa sellaiseksi ajaksi kuin itselle sopii. Pitkän päivän lomassa talkoolaisille tarjoillaan särvintä ja kahvia.

Talkoisiin pyydetään ilmoittautumaan etukäteen, jotta kaikille tiedetään var-

masti varata mielekästä tekemistä. Ilmoittautumiset pyydetään Kurkijoelta nykypäivään -hankkeen vetäjälle Ulla Clercille numeroon 050-4036050 tai sähköpostitse ulla_clerc@hotmail.com. Ulla antaa myös mielellään lisätietoja talkoista.

Tervetuloa mukaan!

Valokuvatalkoot:

Ke 28.1.04 klo 14-19
To 4.3.04 klo 11-17
To 15.4.04 klo 11-17
Ke 26.5.04 klo 14-19
To 17.6.04 klo 14-19
Valokuvatalkoot pidetään Kurkijokimuseolla. Talkoissa kuvat lajitellaan aihepiirien mukaisesti, niiden taakse kirjoitetut tiedot kirjataan muistiin, kuvat kiinnitetään taustakartongeille ja kartonkeihin kirjoitetaan perustiedot. Myös kuvien skannaamisen ja tietokantaan viemisen parissa riittää talkootehtäviä.

Muistelemisillat:

Ke 24.3.04 klo 14-19
Kurkijokimuseolla
To 6.5.04 klo 14-20
Huom! Kurkijokelaisen

toimistolla: Vesikoskenkatu 13 as 21, Loimaa. Muistelemisiltojen tarkoituksena on mukavan rupattelun ohella saada talteen tietoa kuvien taustatiedoista, paikoista, henkilöistä jne. Iltoihin kaivataan erityisesti ihmisiä, joiden muisti tai tiedot ulottuvat aikaan ennen Kurkijoelta lähtöä.

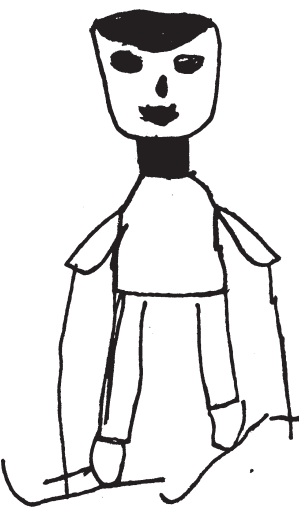
Rakennustalkoot:

Ke 3.3.04 klo 17-20
Kurkijokimuseolla
Talkoissa on tarkoitus tehdä ja asentaa näyttelyssä tarvittavia rakenteita kuten kuva- ja tekstiseinäkkeitä. Seuraavat rakennustalkoot sovitaan sen mukaan, kuinka rakentamisesta kiinnostuneelle porukalle parhaiten sopii.

Kurkijokimuseo sijaitsee Loimaan kunnan Kojonperällä, osoitteena Kojonperäntie 446. Ajo-ohje: Loimaan kaupungista Alastaron tietä noin 4 km, käännös oikealle Köyliönkylän suuntaan. Tätä tietä noin 4 km, kunnes käännös oikealle jälleen Köyliönkylään päin. Köyliönkyläntietä pitkin noin 4 km, kunnes t-risteyksestä vasemmalle Alastaron suuntaan (oikealle lukee Haara, ei siis sinne). Sillan yli, pankin kohdalta käännös oikealle Kojonperän suuntaan. Tätä tietä noin 5 km, kunnes vasemmalla puolen tietä on keltainen puurakennus, entinen osuuspankki, jonka seinässä lukee Kojonkulman museotalo.

ampia kuin nykyään niitä katsellessa. Miten lienevätkin niin kovasti mäkien rinteet aivankuin maansi-sään painuneet. Tuota olemme porukalla monta kertaa nykyisin siellä kul-kiessamme ihmetelleet. Mieleen ovat kuitenkin jääneet kunnan lämpimät kesät ja lumitalvet jotka joka vuosi karjalassa olivat.

Terttu Ketola

luttiin ja laskettiin, joskus ihan uhmapäissään ja tietenkin ”näytön” vuoksi. Joskus me lapset laitettiin oikein monet sukset rinnakkain lautaksi ja sitten suksien päälle istumaan niin monta kuin vain mahtui ja hankikannolla sitä olikin Nehvolan mäistä hyvä ottaa oikein ”hyrykyytiä”. Monta kertaa sattui vain niin onnettomasti, että suksilautta hajosi ja sukset menivät omia menojaan lapsiparukan kellahtettua hangelle. Siinä sitä olikin hommaa lähteä suksiaan hakemaan pitkän matkan päästä. Sotien välillä jostain isä onnistui saamaan meille potkukelkan, se olikin meille mieluinen väline. Varsinkin minulle, koska kelkan pohjaan istuimen alapuolelle laitettiin nimeni. Oli kovat pakkaset ja Mari-mummomme varoit-teli ettei vaan saa pakka-sella pistää kieltään mihin-kään rautaiseen tai kieli

tarttuu kiinni. No, miten lieneekään heti seuraavassa hetkessä tullut mieleeni, että täytyyhän sitä kokei-la pitääkö mummon varoi-tus paikkansa. Heti tuvasta ulos tultu-ani käänsin potkukelkan alassuin ja tuppasin kie-leni koko leveydeltään jalak-sen rautaan. Sehän on sel-vää mitä sitten tapahtui, juuri niinkuin mummo oli varoittanutkin. Nahkahan sitä kielestä jäi kelkan ja-lakseen ja kieli oli hellänä monta päivää. Jokaisessa talossa lienee siihen aikaan ollut vesi-kelkka, jolla toimiteltiin monenlaisia kulkemisia, niin meilläkin. Oman isän tekemä kelkka oli tosi mal-likas ja kulki liukkaasti kunhan vain vähän vauh-tia antoi. Kyllä silläkin las-kettiin monet hankikanto-mäet, olihan kotimme lähellä tarjolla monenkokoi-sia mäennyppylöitä, jotka silloin aikoinaan vaan oli-vat todella paljon korke-

Esittelyautot tarjoushintaan!

Skoda Fabia Combi 1.2 Life -03 aj. 3 tkm, 2xrenkaat, CD-soitin, met.väri 16 500	Skoda Super b 1.9 TDi PD -03 96 kw Comfort aj. 34 tkm, 2xrenkaat, CD-soitin, met.väri, aut.ilmastointi, ym... 37 600	Suzuki Wagon R+ 1.3 GL ABS -03 Tarjoushintaan ! 13 900
Skoda Octavia Combi 1.9 TDi -03 66 kw aj. 21 tkm, 2xrenkaat, CD-soitin, met.väri, ilmastointi, ym... 25 900	Suzuki Alto 1.1 STD 5-ov -03 aj. 6 tkm, 2xrenkaat, CD-soitin... 10 500	Ford Focus C-Max 1.8 Trend -03 aj. 6 tkm, 2xrenkaat, CD-soitin, met.väri, ilmastointi, ym... 26 700
Skoda Octavia HB 2.0 -03 Dynamic aj. 3 tkm, 2xrenkaat, CD-soitin, met.väri, aut.ilmast., ym... 22 900	Suzuki Vitara 2.0 HDi -03 aj. 1 tkm, 2xrenkaat, met.väri, CD-soitin, aut.ilmastointi, ym... 36 500	Ford Tourneo Connect 1.8 -03 aj. 1 tkm, 2xrenkaat, CD-soitin, ilmast., met.väri, sähkölasit, lämm.tuulil., aluvant. 25 400

5 kpl erä Mitsubishi Canter FE63/335 3.9 TD IC 136hv alk. 39 500,-
2 kpl erä Skoda Fabia Combi -03 alk. 16 500,-

Vaihtoautoja

BMW 523i A sedan 178 t -96 23 900	Mitsubishi Pajero 2.8 GLS TDSC -98 32 300	VW Passat 4d 1.9 Tdi 196 tkm -99 19 400
Chvrolet Lumina 4d LTZ 12t -97 22 900	Nissan Primera 1.6 GX 74t -97 12 900	VW Polo 1.4 3d 19t -01 14 600
Chrysler Neon Aut. 88t -97 9 200	Nissan Primera 1.6 HB Si 121t -98 12 900	
Citroen Berlingo 1.9 dsl 176t -98 10 600	Opel Corsa 2d 1.2 ECO 101t -96 6 500	
Ford Focus 1.6 Ghia 4-ov 53 t -00 16 800	Opel Corsa 2d 1.7 dsl 161t -98 7 700	
Ford Focus 1.6 amb 5-ov 95t 11/-98 14 500	Peugeot 406 4d 2.0 ST 135t -00 16 500	
Ford Mondeo 1.8 Td STW 278t -97 11 900	Peugeot 406 Break 2.0 Hdi 112t -01 24 900	
Ford Mondeo 1.8 4d Aut. 66t -97 14 900	Renault Clio 1.2 Rn 92t -95 6 600	
Ford Mondeo 2.0i 4d 175t -99 13 400	Renault Megane 2d Cabriolet 40t -00 33 150	
Ford Mondeo 1.8 CLX -98 9 900	Seat Toledo 1.9 Sdi 145t -99 13 500	
Ford Ka 1.3 3-ov 38t, HIENO! -01 11 400	Skoda Fabia 5d Combi 1.9SDi 110t -01 15 300	
Ford Ka 1.3 3-ov 136t -97 7 900	Skoda Felicia 1.3 LXI 72t -97 6 900	
Ford Escort 1.6 5-ov 74t -98 10 500	Skoda Octavia 1.9 TDi HB 101t -98 13 900	
Honda Accord 4d 2.0i 204t -96 10 900	Skoda Octavia 1.6 HB 72t -98 14 900	
MB 190 4d sedan -86 10 000	Skoda Octavia 1.8 GLX 20v C.48t -99 17 900	
MB 200 Sedan musta -89 5 800	Skoda Octavia 1.9 TDi Hb 137t -00 18 900	
MB190 E 2.3 231t -89 7 900	Skoda Octavia 1.9 TDi Combi 148t -00 17 900	
MB 200 TD 5d Combi 190t -87 9 300	Skoda Octavia 1.9 TDi 141t -98 16 900	
MB 270 4d E Cdi 101t -00 44 900	Toyota Avensis STW 2.0 TD 141t -99 14 700	
MB Sedan E 300 Turbo 77 t -99 45 900	Toyota Corolla STW 1.6 146t -00 14 200	
Mitsubishi Carisma 1.6 Gix 102t -99 12 400	Toyota Corolla 1.3 STW Terra 122t -98 12 900	
Mitsubishi Colt 1.3 235t Hieno! -92 5 500	Toyota Corolla 1.3 Liftback 88t -99 12 900	
Mitsubishi Call2.0 GLX STW 55t -98 19 800	Toyota Corolla 1.6Liftback 48t -00 16 500	
Mitsubishi Space Star 1.6 F42t -01 15 400	Toyota Yaris 5d Verso 1.3 58t -00 13 200	
Mitsubishi Pajero 2,5 GLS 272t -93 19 700	VW Vento 1.8 CL 150t -95 8 400	
Mitsubishi Pajero 2.8 TD 89t -97/98 35 800	VW Golf 1.9 TD Variant 169t -98 13 600	
Mitsubishi Pajero 2.8 TD 66t -00 43 500	VW Golf 1.6 3d Comfort 77 tkm -00 16 600	
Mitsubishi Pajero 3.2 Di-D Eleg. -03 69 800	VW Golf 1.6 3d Trend 107 tkm -98 14 900	

LAMMINKATU 39
32200 LOIMAA
PUH. (02) 763 6710

MELLILÄN
Auto oy

www.mellilanauto.fi

Haluatko parantaa muistiasi?

Monet meistä usein tuskailivat siitä, että ei muista, mitä piti tehdä, mitä oli sanomassa ja hyvin usein on nimimuisti pettänyt. Naaman tuntee, mutta nimi ei tule mieleen. Luetteloa voisi jatkaa hyvinkin pitkäksi, mutta se ei ole tarpeen.

Ei ole tarpeen myöskään siitä huonosta muistista kärsiminen, sillä muistiaan voi jokainen meistä kohentaa. Tämä koskee myös ikäänty-

neitä! Toivo ei siis ole vielä menetetty. Laittakaamme aivomme vain töihin, ajattelemaan, luomaan uutta ja muistelemaan menneitä. Antakaamme itsellemme ajattelamisen aiheita.

Tästä meille niin tärkeästä asiasta on Kai Vakkuri kirjoittanut kirjan NÄIN PARANNAT MUISTIASI. Siinä tekijä mielenkiintoisella tavalla esittää erilaisia tekniikoita ja keinoja muistin ko-

hentamiseksi ja uusien asioiden oppimiseksi. "Uuden ajattelemisen antaa ihmiselle joka päivä toivoa ja tekee huomisen odotettavaksi", kirjoittaa Vakkuri. Kirjoittaja toteaa myös, että syy siihen, että alamme "ei muistaa", on omassa epäilyisämme ja peloissamme. Samoin hän toteaa, että muistaminen on ajattelemista ja ajattelemisen vaatii tietyn määrän itsetuntoa. Positiivinen elä-

mänasenne merkitsee myös ilonlähdeä ja siihen liittyviä monia hyviä puolia. Vakkuri kehoittaa myös ajattelemaan väljästi ja varoittaa meitä lukkiutumasta vain yhdenlaiseen ajattelutapaan.

Suosittelen tätä kirjaa lämpimästi vaikka lahjaksi. Se on oiva oppikirja kaikille niille, jotka haluavat kohentaa omaa muistiaan. Kirjaa on saatavana ainakin kustantajalta BSV KONSULTOINTI OY:ltä Tarkk'ampujankatu 16, 00150 Helsinki ja sen ovh on 20 euroa.

EV

KukkaBox
Puh. 762 2669
Vastapäättä Loimaan
Aluesairaala

**MUSIIKKIVÄEN
PALVELUPAIKKA**
**LOIMAAN
MUSIIKKI**
Puh. 7622 950,
Oikokatu 3
Avoinna: ma-pe 10-17.30 la 10-14.00

KOULULUOKAT / SEURAT
Ansaitkaa 700 €
Myydellä ilman riskiä
helposti myytävää
uutuuttamme!
SOITTAKAA
010-850 47 90

**LOIMAAN VIIALAN
KONDITORIA-KAHVIO**
Kauppалankatu 2, puh. 763 2001
Avoinna: Ma - pe 8.30-17

TILAA
Kurkijokelainen

**ONKS TIETOO
VASTAUKSET**

1. Isojoella.
2. 37 000.
3. Belgian.
4. Vuonna 1979
5. Alamäki.
6. Valkeakoskella.
7. Vuonna 1990.
8. n. 32 miljoonaa kiloa.
9. 22 000.
10. n. 5000.

Asianajaja

ASIANAJAJA
on asianajajaluetteloon hyväksytty lakimies, jolla on säädetty kokemus ja taito. Asianajajan toimintaa valvovat Asianajajaliitto ja oikeuskansleri. Asianajotoimistot hoitavat myös maksuttomia oikeudenkäyntejä ja oikeus-turva-asioita.

**Asianajotoimisto
HEIKKI RANTANEN**
Varatuomari
Julkinen kaupanvahvistaja
Kauppалankatu 9-11 B, Loimaa
p. (02) 762 2888, fax 762 2313
heikki.rantanen@kolumbus.fi

**Asianajotoimisto
JARI HEIKMAN OY**
Varatuomari Jari Heikman
varatuomari Kristiina Metsäranta
varatuomari Kristiina Kenttä
oik.yo Tiina Tähtinen
Turuntie 8-14, II krs. Loimaa,
puh. (02) 762 4400, fax 763 1301
jari.heikman@aatsto.inet.fi
www.heikman.com

Loimaan ASUNTOPALVELU LKV

Turuntie 14, 32200 LOIMAA
Puh (02) 763 1888
UUSI VUOSI, UUSI KOTI?

Upouusi 3h+k+sauna= 79 m²
keskustan hissitalossa

Ylimmän krs. kulkahuoneisto. Tilava keittiö. Laatoitetut pesutilat, lattialämmitys. Parveke eteläsuuntaan. Hyvät taloyhtiön tilat mm. kylmäkellari ja kuivaushuone. Heti vapaa!
HP: 118.700 €

Kivenheitto keskustasta 3h+k= 67,5 m²

Upeasti, kokonaan rem. koti rauhallisen hissitalon 4. krs. mäännlytöjen tasolla. Keittiö, pesuhuone, kaikki pinnat ja mm. välit uudet. Lasitettu parveke. Kaukolämpö. Hyvät yhtiötilat.
HP: 64.500 €

Vaikkapa sijoitusasunnoksi 2h+kk= 42,5 m²

Torinvarren talon rauh. reunalä. Peruskunt. siisti 5. krs asunto. Osittain sis. vedetty länsiparveke. Talossa mm. tilava hissi, "maisemasauna", kylmäkellari, kaukolämpö. Heti vapaa!
HP: 44.500 €
Heli Harteela 0500 977 501
Ritva Vesanto 0400 329 555

Tarjoukset voimassa: perjantaina 23.1.2004

Herkullisen keiton ainekset edullisesti Sparista!

Nouda "värikkäämpi arki" -reseptit Sparista tai www.spar.fi

Tuore kirjolohifile 5⁹⁰ kg

Chick Marinoidut Broilerin koipipalat 600 g (3,25 kg) **195** rasia

Atria Saunapalvi 350 g (7,00 kg) **245** pkt

Valio Polar 15 tai Polar 5 300-350 g (10,97-9,40 kg) **329** pkt

Reilu Vehnäleipä tai Vehnäleiseleipä 500 g (2,98 kg) **149** ps

Suomalainen, luuton Porsaan kinkku palana, kuutioina ja viipaleina **5⁹⁰ kg**

Suomalainen naudan palapaisti **6⁹⁰ kg**

Savukirjolohi palat **6⁹⁰ kg**

Kreikan appelsiini **0⁹⁹ kg**

Suomalainen peruna 2 kg **1⁴⁰ pss**

Perhepakkaukset YHTEISHINTAAN
Soft Embo **7⁹⁹**
WC-paperi 12 rll
Emilia talouspyyhe 6 rll

KAUPPAKESKUS LOIMAN

Alko 762 2062

nonstop parturi 040-765 7028

Kahvila 762 4432

LOP. Kultapiste 763 2150

Oigatar 762 1413

Ritvan ja Olin Eines-keittiö 763 68520

SPAR

SPAR LOIMAA
Kauppias Sami Toivonen
puh. (02) 763 6850
ma - pe 7-21, la 7-18

Ruokakauppa Sinun makuusi

HAUTAKIVET

Vuodesta 1921
luotettavaa ja yksilöllistä palvelua

LOIMAAN KIVI
PUHELIN (02) 760 511

Haapasen Hautaustoimisto

TÄYDELLINEN HAUTAUSPALVELU
Puh. 762 2700 ja 762 2857

Heimolinnankatu 16, 32200 Loimaa
Liikeajan jälkeen Reunanen puh. 762 2700
Matkap. 0500 531 814, 050 561 0547

Karjala-myymäla

Erikoisliike Karjalasta ja karjalaisuudesta kiinnostuneille

Helsingin myymälä, Kasarmikatu 16

Kauppakatu 41, 53100 Lappeenranta
• Puh. (05) 541 4650, fax (05) 541 4651
• sähköposti: karjaja@myymala.inet.fi
• www.karjala-myyymala.fi